

Motion till riksdagen 2019/20:288

av **Johan Forssell m.fl. (M)**

med anledning av prop. 2018/19:155 Ett stärkt straffrättsligt skydd för blåljusverksamhet och myndighetsutövning

---

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sabotage mot blåljusverksamhet respektive grovt sabotage mot blåljusverksamhet även bör omfatta Tullverkets och Kustbevakningens medarbetare och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra våld mot tjänsteman till en egen brottsrubricering med straff om minst sex månaders fängelse och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en brottsrubricering för våld mot personal inom räddningstjänsten samt hälso- och sjukvården med straff om minst sex månaders fängelse och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökade möjligheter för poliser att få skadestånd i form av kränkingsersättning och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

De senaste åren har vi sett många exempel på våld mot poliser, medarbetare inom räddningstjänsten och sjukvården. Vi har även sett hur gängkonflikterna sprider sig bl.a. till sjukhusens akutmottagningar där kriminella utgör ett hot mot såväl patienter som medarbetare. Det är en utveckling som vi aldrig kan acceptera som ett nytt normalläge och som därför måste brytas omgående. Det handlar både om att skydda personer som har samhällsviktiga uppgifter och om att värna respekten för rättsstaten och samhällets grundläggande funktioner.

För många av dessa yrkesgrupper är det tyvärr vardag att utsättas för hot, trakasserier och våld. Angrepp mot blåljuspersonal samt andra anställda i rättsväsendet och andra centrala samhällsinstitutioner utgör angrepp mot vår rättsordning. Detta måste på ett tydligare sätt speglas i vår lagstiftning med strängare straff för våld och hot mot blåljuspersonal, men även mot personer som arbetar inom sjukvården och tullen.

Det är därför positivt att ny lagstiftning träder i kraft vid årsskiftet om ett förstärkt skydd för blåljuspersonal. I lagförslaget återfinns ett par välkomna förändringar som skärpta straff för grovt våld eller hot mot tjänsteman samt en ny brottsrubricering för s.k. blåljussabotage. Den nya lagstiftningen innebär ett steg i rätt riktning, men lagförslaget saknar viktiga komponenter. Bland annat förbises det faktum att tulltjänstemän och tjänstemän vid Kustbevakningen inte sällan genomför operativa insatser tillsammans med polisen varför det blir egendomligt att polisen ges ett mer övergripande och heltäckande straffrättsligt skydd jämfört med tulltjänstemän i sådana situationer. Det finns därför anledning att det utökade straffrättsliga skyddet som sabotage mot blåljusverksamhet respektive grovt sabotage mot blåljusverksamhet medför även omfattar Tullverkets och Kustbevakningens tjänstemän i deras brottsbekämpande arbete. När Tullverkets roll som brottsbekämpande myndighet stärks, är det motiverat att ge tulltjänstemän samma straffrättsliga skydd som poliser.

Vidare krävs att straffen för alla former av våldsamma angrepp mot tjänstemän skärps. Regeringen har tyvärr valt att inte ens utreda Moderaternas förslag, som även riksdagen ställt sig bakom, om skärpta straff för våld mot tjänsteman och våld mot personal inom bl.a. hälso- och sjukvården. Det är beklagligt att tjänstemän i allmänhet och medarbetare inom räddningstjänsten samt hälso- och sjukvården i synnerhet därigenom får vänta ännu längre på ett starkare straffrättsligt skydd i sin viktiga yrkesutövning.

För att fånga upp det allvar som ett våldsamt angrepp mot exempelvis en polisman eller en tulltjänsteman faktiskt innebär vill vi bryta ut bestämmelsen om våld mot tjänsteman – som i dag regleras i samma bestämmelse som hot mot tjänsteman – och göra det till ett eget brott med en straffskala som börjar på sex månaders fängelse. Det skulle i praktiken innebära att ett knytnävsslag i ansiktet på en polis eller en tulltjänsteman har ett straffvärde om lägst sex månaders fängelse – att jämföra med dagens cirka en till två månaders fängelse. Det rör sig alltså om en straffskärpning som skulle träffa brett och leda till betydligt längre fängelsestraff för de personer som angriper en tjänsteman.

Avslutningsvis vill vi att kränkingsersättning ska utgå i fler fall än i dag när poliser är brottsoffer. I kommittédirektivet till Blåljusutredningen beslutade regeringen att utredningen skulle kartlägga och analysera domstolsavgöranden som gäller polismäns rätt till ersättning vid allvarlig kränkning, men utan att lyckas presentera ett förslag. En sådan förändring är dock angelägen och kan inte tillåtas dra ut på tiden. I dag ställs högre krav för att skadestånd i form av kränkingsersättning ska utgå när t.ex. poliser är utsatta för brott. I praxis ställs relativt höga krav för ersättning i dessa fall. En utredning bör därför tillsättas med syfte att föreslå lämpliga förändringar i lagstiftningen som syftar till att kränkingsersättning kan utgå i fler fall när poliser är brottsoffer. Att t.ex. spotta en polis i ansiktet bör alltid leda till skadestånd. Detsamma ska gälla när poliser utsätts för våld som är att jämföra med misshandel av normalgraden.

Samhällets reaktioner på den här typen av angrepp måste vara tydliga. Det handlar både om att skydda personer som har samhällsviktiga uppgifter och om att värna respekten för rättsstaten. Alla ska kunna känna sig trygga på jobbet och brott ska alltid straffa sig.

Johan Forssell (M)

Magdalena Schröder (M)

Mikael Damsgaard (M)

Ellen Juntti (M)

Sten Bergheden (M)